

Derewel **nakə** **Yakuba** **a watsa aye** **Məfələkwe**

Mə dərewel i Yakuba na, matətike ta məvələ gədaŋ a ndo məpe mədzal gər hay ka Yesu neheye nətəye maŋgəna gər eye ka məndzibəra tebiye aye. Yakuba a watsa dərewel nakay na, a Yahuda neheye tə pa mədzal gər ka Yesu aye.

Derewel i Yakuba faya ma tsikateye a ndo məpe mədzal gər hay ka Yesu ka metsehe (1.2-8; 3.13-18). Andza niye, ta sliye faya məndze bəŋbəŋ kame i wu nakə ma dziye ha ndo zezeŋ aye: Dəretsətseh i məndzibəra (1.2-4), mawudə matəre zlele eye (1.9-11; 5.1-6); mawudə mäge mənese (1.2-18; 4.1-9), mədəslay ha gər a bo (4.13-16). Derewel nakay faya ma gwadiye: Məpe mədzal gər ka Mbəlom na, faya ma diye ha ndo ka mäge metsehe (2.14-26), məgay metsehe a bo ada məndze bəŋbəŋ kame i mənese (zəba ma 3.1-12).

Yakuba a watsa dərewel nakay na, a ndo neheye zlele eye bay aye (zəba ma 2.6). Derewel nakay faya ma gwadateye ta kəts ndo i mətawak hay bay (2.1-13). A gwad zlele na, lele bay hərwi nakə ndo i zlele hay tə ge ha məsler tə dəma bay aye (5.1-6).

Mətsike me

¹ Neŋ Yakuba, ndo i məsler i Mbəlom ta Bəy Maduweŋ Yesu Kəriste.

Na tsikakum naha me a nəkurom ndo i Mbəlom neheye ka məndzibəra tebiye aye.

Mbəlom ma vəliye metsehe a ndo neheye tə dzala ha faya aye

² Malamar ga hay, dəretsətseh hay waray waray i mədze nakə ta dziye kurom ha, ta ndzakum a gər na, dərev kurom mâ ɲgwasa haladzay,

³ hərwi ka sərüm ha na, tadə ka pum mədzał gər kurom ka Mbəlom huya ada faya ka səməumay naha a mədze nakə ta dziye kurom ha aye na, ka ndzumeye bəɲbəɲ lele.

⁴ Ndzum bəɲbəɲ hus ka mandəve eye hərwi ada ka tərümeye masəra gər eye hay mə wu hay tebiye ada wuray mâ kətsakum bay, wu nakə lele bay aye mâ ge andaya mə dərev kurom bay.

⁵ Tadə ndoweye mə walaɲ kurom metsehe ɲgay andaya hala bay na, mâ tsətsah ka Mbəlom hərwi ada Mbəlom mâ vəlay. Mbəlom a vəlawə kwa a way tə dərev ɲgay peteh, ma kərahiye ha a ndo bay, ta dedək ma vəliye metsehe a ndo nakə ka tsətsah faya aye.

⁶ Ane tuk na, tadə ndoweye ma tsətsahiye wu ka Mbəlom na, mâ sər ha ta dedək Mbəlom ma vəleye, mâ dzala gər faya sulo sulo bay hərwi ndo nakə mədzał gər ɲgay sulo sulo aye na, neɲgeye andza dəlov nakə wekit wekit mətasl a bəl kwa a diye wuray wuray tebiye aye.

⁷ Slala i ndo nakay andza niye mâ dzala mə gər ɲgay Bəy Maduweɲ ma vəleye wu bay,

⁸ hərwi mədzał gər ɲgay sulo sulo ka Mbəlom, mədzele gər ɲgay ka wu nəte bay.

Ndo i mətawak hay ta ndo i zlele hay

⁹ Ndo nakə mətawak eye faya ma pay bəzay a Yesu Kəriste aye na, dərev ŋgay mâ ŋgwasə hərwi Mbəlom ka səkah ha.

¹⁰ Ndo nakə zlele eye faya ma pay bəzay a Yesu Kəriste aye na, dərev ŋgay mâ ŋgwasə dərmak hərwi Mbəlom kə ma ha ka dala. A sər ha na, ma dziye andza məvurze i guzer nakə a bəta bəse aye.

¹¹ Pat kə zla faya abəra ŋgulak na, ma kuliye ha guzer, məvurze hay ta kutsiye ada məle tay kə nas. Andza niye, ndo i zlele ma dziye tə məsler ŋgay hay tebiye andza guzer neheye tə bəta kəriye tsa aye.

Mbəlom ma dziye ha ndo bay

¹² Məŋgwese ma ndziye ka ndo nakə a səmay naha a mədze neheye tə dza ha aye. Kə səmay a mədze neheye na, Mbəlom ma vəleye magogoy ŋgay, andza məgwede sifa nakə a gwad ma vəliye a ndo neheye a wuda tay ha aye.

¹³ Tadə masəpete kə ndzay a gər a ndoweye na, mâ gwad «Maa səpat ga na Mbəlom» bay hərwi ndəray ma sliye masəpete Mbəlom ka mäge mənese bay, ada Mbəlom a səpat ndo a mənese bay dərmak.

¹⁴ Kwa way a ge mənese na, ta bor i bo ŋgay nakə lele bay a səpat na ka mäge mənese aye.

¹⁵ Wu neheye lele bay a dzala mə gər ŋgay aye, ma dəba i məndze tsekweŋ na, ma giye parakka. Mezeleme niye ka səkah haladzay na, ma diye ha a məməte.

¹⁶ Malamar ga neheye na wuda kurom haladzay aye, ndəray mâ vakum gər bay.

¹⁷ Wu neheye ŋgwalak eye tebiye ti yaw abəra ka təv i Mbəlom, wu neheye lele eye na, i Mbəlom Bəba kway nakə a ge pat tə wurzla hay aye.

Mbəlom na, a mbəda bay, a mbəda andza pat nakə a mbəda ma gəriye kurom ha a ləvonj aye bay.

¹⁸ A vələkway sifa tə bazlam ŋgay dedək eye. A ge niye na, tə dərev hərwi ada kâ tərakwa kurre eye hay mə walaŋ i wu neheye a ge aye.

Pumay zləm a bazlam i Mbəlom ada gum wu nakə a tsik aye

¹⁹ Malamar ga neheye na wuda kurom haladzay aye, dzalum ka wu nakay anaŋ aye: Ndzum tse-zlezleŋje ka məpay zləm a wu neheye siye i ndo hay ta tsikiye aye, ane tuk na, kâ tsik me bəse tsa bay, zla həlay eye təday ada kâ ge mevel bəse bay dərmak,

²⁰ hərwi ndo nakə ma giye mevel aye na, ma sliye faya məge wu nakə a yay a gər a Mbəlom aye bay.

²¹ Hərwi niye, zlum na wu neheye lele bay tebiye abəra mə dərev kurom, kâ gum mezeleme sa bay. Rəhum ha gər kurom ka dala kame i Mbəlom, ada pumay zləm a bazlam nakə a pa a dərev kurom aye. Bazlam nakay na, gədaŋ ŋgay andaya mətəme ha məsəfəre kurom.

²² Kâ tərūm ndo məpay zləm a wu nakə Mbəlom a tsik aye dəkdək bay, gum wu nakə a tsik aye dərmak. Ndo nakə a pay zləm dəkdək tsa kə ge na faya məsler eye bay na, a vay gər a bo ŋgay.

²³ Tadə ndoweye a pay zləm a bazlam nakay ada kə ge wu nakə a tsik aye bay na, neŋgeye andza ndo nakə a zəba ka dəre ŋgay mə malam, neŋgeye kəkay na, a ŋgatay.

²⁴ A zəba ka dəre ŋgay lele na, a ye ŋgway. Neŋgeye kəkay na, a mətsa ha gər tə mazəbe ŋgay.

²⁵ Ndowneye ka zəba dāre a bazlam i Mbəlom mapala eye, kə ge ha məsler tə wu nakə a tsik aye na, Mbəlom ma piye faya ŋgama. Mā pay zləm dekdek tsa ada mā mətša ha gər bay. Ane tuk na, dūh mā rəhay ha gər. Mbəlom ma piye faya ŋgama hərwi bazlam nakay mapala eye ŋgwalak eye, neŋgeye gədaŋ eye hərwi mətəme kway ha abəra mə mezeleme.

²⁶ Tadə ndoweye kə dzala neŋgeye ndo məpay bəzay a Mbəlom, kə gay metsehe a dərneh ŋgay bay faya ma tsikiye wu neheye lele bay aye huya na, a vay gər a bo ŋgay, məpay bəzay a Mbəlom ŋgay niye ma giye ŋgama kwa tsekweŋ bay. Bazlam ŋgay neheye faya ma tsikiye ta təra kəriye.

²⁷ Məpay bəzay a Mbəlom ta lele eye nakə a yay a gər a Mbəlom aye na, məgatay gər a wur mətawak hay, a madakway i ŋgwas neheye faya ta siye dəretsətseh aye. Mā gay metsehe a bo ŋgay hərwi ada wu i məndzibəra neheye lele bay aye t̄a ye ha a mezeleme bay.

2

Ndo hay tebiye kame i Mbəlom na, n̄te

¹ Malamar ga hay, nəkurom na, ka dzalum ha ka Bəy Maduweŋ kway Yesu Kəriste. Neŋgeye bagwar eye a ze wu hay tebiye ta məzlaḅ, ka ŋgatakway a Mbəlom na, ma neŋgeye. Hərwi niye, k̄a ŋgənum ha ka bo abəra ndo hay bay.

² Agəna ndo andaya, a pa ka bo peteked neheye tə le aye, a pa wu a wur həlay neheye tə vəd ta gura eye, a ye naha a məhay gər kurom. Ndo ŋged na, mətawak eye peteked ŋgay neheye ka bo aye lele bay.

³ Nəkurom ka dəslumay ha gər na, a ndo nakə a pa ka bo peteked neheye tə le aye, ka gwadumay: «Amboh, dara, ndza ka dzaŋga ŋgwalak eye.» Ndo nakə mətawak eye na, ka gwadumeye: «Lətse mələtse» kəgəbay ka gwadumeye «Ndza kanan̄ ka dala.»

⁴ Tadə ka gum andza niye na, ka ŋgənum tay hay ka bo abəra ndo hay bədaw? Ka gumay sariya a ndo nətə mə walaŋ i ndo niye hay bədaw? Wu neheye ka dzalum aye na, lele bay.

⁵ Malamar ga neheye na wuda kurom haladzay aye, tsənum lele, ka sərūm təbədew Mbəlom a pala ndo neheye mətawak eye ka məndzibəra aye na, hərwi ada t̄a pa mədzal gər ka Yesu Kəriste ada t̄a huta zlele nakə dedək eye, a pala tay hərwi ada t̄a fələkwa a Bəy i Mbəlom nakə a gwad ma zliye, ma vəliye a ndo neheye ta wuda na aye.

⁶ Ane tuk na, nəkurom dūh faya ka kətsumeye tay ha ndo i mətawak hay. Maa gawakum dəretsətseh na, ndo i zlele hay na gwad dūh ba? Maa vahawa kurom kame i sariya na, nətəye.

⁷ Maa tsik wu nakə lele bay aye ka məzele ŋgwalak eye i Yesu Kəriste nakə tə zalakum ha aye na, ndo i zlele hay.

⁸ Tadə ka rəhumay ha gər a bazlam i Mbəlom mapala eye nakə tə watsa mə Derewel i Mbəlom aye na, ka gum lele. Bazlam nakay mapala eye a gwad: «Wuda ndo i maged yak dərmak andza ka wuda na gər yak.*»

⁹ Ane tuk na, tadə ka ŋgənum tay ha ka bo abəra ndo hay na, ka gum mənese, bazlam mapala eye

---

* **2:8** Levitik 19.18.

ma gəsiye kurom hærwi nakə ka rəhumay ha gær bay aye.

¹⁰ Kwa tadə ndoweye ka rəhay ha gær a bazlam i Mbəlom mapala eye tebiye, ane tuk na, kə nas ha nəte ka rəhay ha gær bay na, niye na, andza mægweđe kə nas tebiye.

¹¹ Hærwi Mbəlom nakə a gwad: «Kâ ge madama bay†» aye na, a gwad, «Kâ kəđ gær i ndo bay‡» dərma, ane tuk na, tadə ka kəđ ndo na, kwa ka ge madama bay na, ka nas ha bazlam i Mbəlom mapala eye.

¹² Hærwi niye faya na gwadəkumeye, sərur ha, mə wu neheye ka tsikumeye ada mə wu neheye ka gumeye na, Mbəlom ma gakumeye sariya, ma tsətsahiye tadə nəkurom ka rəhumay ha gær a bazlam nakay gədaŋ ŋgay andaya mətəme kurom ha aye.

¹³ Tadə ndoweye kə sakay naha a siye i ndo hay bay na, ahəl nakə Mbəlom ma giye sariya aye ma sakay naha bay dərma. Ane tuk na, tadə ka sakay naha a ndo hay na, Mbəlom ma gəsiye kar a sariya bay.

Məpe mədzał gær ka Yesu ta mäge məsler

¹⁴ Malamar ga hay, tadə ndoweye kə tsik tə bazlam kə dzala ha ka Mbəlom, ane tuk na, kə ge wu nakə Mbəlom a tsik aye bay na, ma dzəniye na ma kəkay? Mədzał ha andza nakay na, ma təmiye ha bay.

---

† 2:11 Madayaw abəra ma Ezipt 20.14, Bazlam mapala eye masulo eye 5.18. ‡ 2:11 Madayaw abəra ma Ezipt 20.13, Bazlam mapala eye masulo eye 5.17.

¹⁵ Agəna siye i ndo məpay bəzay a Yesu Kəriste hay andaya, peteked andaya fataya bay, may a wur fataya dərmaḱ.

¹⁶ Tadə ndo mə walaŋ kurom a gwadatay: «Dum tə zay. Mbəlom mâ vəlakuḱ peteked ta wu mənday», ane tuk na, kə vəlatay wu bay na, ŋgama eye mey?

¹⁷ Mədzal ha ka Mbəlom na, andza niye dərmaḱ. Tadə ndoweye kə gwad kə dzala ha ka Mbəlom, ane tuk na, kə ge məsler ŋgwalak eye bay na, mədzal gər ŋgay ka Mbəlom kə mət.

¹⁸ Agəla ndoweye ma gwadiye «Ndo ŋged faya ma dzaliye ha ka Mbəlom, ndo ŋged faya ma giye məsler ŋgwalak eye.» Na mbədəye faya na, bəzeŋ ha ma kəkay nakə faya ka dzaliye ha ka Mbəlom aye ada faya ka giye məsler ŋgwalak eye bay. Ada neŋ na bəzakeye ha məsler ga neheye ŋgwalak eye hərwi ada kâ ŋgatay neŋ faya na dzaliye ha ka Mbəlom.

¹⁹ Ka dzala ha Mbəlom andaya nəte ŋgweŋ. Ka ge lele. Kwa məsəfəre neheye lele bay aye ta dzala ha dərmaḱ, ada hərwi niye faya ta dzədzariye.

²⁰ Nəkar ndo i matərakahaŋ! A saka tâ daka ha mədzal gər ka Mbəlom ze məge məsler ŋgwalak eye na, ma giye ŋgama bay na, ka sər təbədəw?

²¹ Bəba tətə kway Abraham a təra tsədəŋŋa kame i Mbəlom na, ta tsəved waray? A təra tsədəŋŋa na, tə wu nakə a ge aye bədaw? A zla wawa ŋgay Izak məkəday naha a Mbəlom.

²² Anəke ka sər ha mədzal ha ka Mbəlom ada ta məge məsler ŋgwalak eye hay ti ye ka bo salamay. A ge ha andza niye na, kə vəlay ha dərəv ŋgay peteh a Mbəlom.

²³ Wu nakay a ge bo na, andza nakə tə watsa mə Derewel i Mbəlom, a gwaf: «Abraham a dzala ha ka Mbəlom, hərwi niye Mbəlom a təra ha ndo i dedek kame ɲgay.Š» Tə zalay «dzam i Mbəlom.»

²⁴ Ka sərur ha na, ndo a təra tsədaɲɲa kame i Mbəlom na, hərwi nakə a ge məsler ɲgwalak eye hay aye dərmak bəna ta mədzal gər dekdek bay.

²⁵ Ta Rahab ɲgwas mäge madama bəbay andza niye. Ndo məsləre i Yahuda ti ye a gay ɲgay na, ka dzəna tay ha. Kə datay ha tsəved mekeləɲ eye hərwi ada t̄a t̄ama. Hərwi məsler ɲgay nakə a ge andza niye aye na, ka təra ndo tsədaɲɲa eye kame i Mbəlom.*

²⁶ Andza niye, tadə məsəfəre ki yaw abəra ma ndo na, ndoweye niye kə mət. Mədzal ha ka Mbəlom na, andza niye dərmak. Tadə ndoweye kə ge məsler ɲgwalak eye hay bay na, mədzal gər ɲgay ka Mbəlom kə mət.

3

Gumay metsehe a dərneh kurom

¹ Malamar ga hay, k̄a tərur tebiye kurom eye ndo matətike tay ha ndo hay bay. Sərur ha nəmay neheye nəmaa tətikateye a ndo hay aye ta gameye sariya ma ziye i ndo siye hay.

² Nəkway tebiye faya ka gakweye mənese. Tadə ndoweye faya ma tsikiye me ze mäge mənese na, neɲgeye ndo i dedek. Kə sla da məgay metsehe a bo ɲgay.

Š 2:23 Madazlay i wu hay 15.6. * 2:25 Zozowe 2.1-21.

³ Dzalum ka pøles təday. Ka pakway børe a bazlam a pøles na hərwi ada mâ rəhakway ha gər ada ma zəŋgaliye tsəved nakə a sakway aye.

⁴ Zəbum ka kwalalaŋ i yam bagwar eye. Kwa tadə bagwar eye hay bəbay ada mətasl faya ma vəzliye ta gədaŋ ma diye ha bəbay na, ndo faya ma geye metsehe tə wuye andaya tsekweŋ hərwi ada mâ ye a təv nakə a say aye.

⁵ Dərneh i ndo na, andza niye dərma. Kwa neŋgeye tsekweŋ bəbay na, ma sliye mədəslay ha gər a bo tə wu bagwar eye hay.

Zəbum! Ako tsekweŋ na, ma təmiye kəsaf bagwar eye tebiye təlmed təlmed.

⁶ Dərneh i ndo bəbay andza ako. Mənese i məndzibəra na, mə dəma, mə bo kway. Faya ma nasiye ha bo tebiye. Ma vatiye ako nakə ma dziye ha məsəfəre i ndo tebiye. Ako niye a yaw na ma ako nakə ma mbatiye bay ka tor eye.

⁷ Ndo hay ta sliye faya məgay metsehe a wu hay tebiye, ta sliye faya ka wu i pesl hay, diyeŋ hay, dədə hay ada tə kələf dərma.

⁸ Ane tuk na, ndo hay ta sliye faya məgay metsehe a dərneh bay. Neŋgeye na, wu nakə lele bay aye. A sla faya məndze səkeffe bay. Neŋgeye maraha eye ta muwar nakə ma kədiye ndo aye.

⁹ Ta dərneh na, ka zambadəkweye ha a Mbəlom Bəba kway, ada ka vəlakweye tay ha mezeleme a ndo neheye a ge ka mandzəkit bo ŋgay aye dərma.

¹⁰ Bazlam i mazambadəy a Mbəlom ta məvəle mezeleme a ndo a yaw mə hud i bazlam eye nətə. Malamar ga hay, mâ təra andza niye bay.

¹¹ Yam nakə a tsəhən aye ta yam nakə hərwak

hərwak aye ta ηgəzaweye ma bədiyem eye nətə dāw?

¹² Malamar ga hay, sərūm gurov ma sliye faya məwe tetədcəz dāw? Werepezl ma sliye faya məwe gurov dāw? Yam nakə a tsəhən aye na, ma ηgəzaweye yam nakə a tsəhən bay aye bay.

Metsehe nakə a yaw abəra ka təv i Mbəlom aye

¹³ Ndo i metsehe andaya mə walaŋ kurom dāw? Ndo i ndaraw andaya dāw? Mâ bəzay ha metsehe ηgay ta məge məsler ηgwalak eye hay ada mâ həna ha gər ηgay ka dala.

¹⁴ Agəna nəkurom sələk eye, ada dərev kurom dūwekeke, ada faya ka dzalumeye ka bo kurom eye dəkdek tsa dərma. Tadə kə ge andza niye na, kâ ηgalakum bay ada kâ rawum me ka dəkdek bay.

¹⁵ Slala i metsehe niye na, a yaw abəra ka təv i Mbəlom bay, nakay na, i məndzibəra. Məsəfəre i Mbəlom andaya mə dəma bay, wu i ndo zezeŋ hay, a yaw mə həlay i Fakalaw.

¹⁶ Tadə ndo hay sələk eye hay ada faya ta dzaliye ka bo tay eye dəkdek na, wu hay ta diye ka bo ta tsəved eye sa bay ada slala i wu neheye lele bay aye ta ndohwaweye dərma.

¹⁷ Ane tuk na, metsehe nakə a yaw abəra ka təv i Mbəlom aye na, wal. Neŋgeye na, tsədaŋŋa, a vəl məndze zay mə walaŋ i ndo hay, neŋgeye ləfedede, a sara ha gər tonŋwa tonŋwa bay, a sakay naha a ndo hay, a ge na, məsler ηgwalak eye huya, a ηgəna tay ha ka bo abəra ndo bay, dərneh mə bazlam ηgay sulo təbey.

¹⁸ Ndo neheye ta wudə məndze zay aye na, faya ta dzəniye siye i ndo hay ka məhute məndze zay.

Wu nakə faya ta giye na, ma giye lele. Ma giye andza ta sləga wu a guvah ada tə dza wu nakə a ndzohw aye.

4

Kâ gum dzam ta mändzibəra bay

¹ Mətsal bo tə matəre mə walaŋ kurom na, a yaw mənɣay? Na gwad hərwi nakə bor i bo kurom hay faya ta tsaliye bo mə nəkurom aye.

² A sakum wu hay, ada ka hutum bay na, nəkurom maləva bo eye ka məkədə ndo hay. Ka gumeye dərə ka wu hay ane tuk na, ka slumeye faya məhute bay. Hərwi niye faya ka tərumeye ada faya ka tsalumeye bo mə walaŋ kurom aye. Ka hutumeye wu nakə a sakum aye bay hərwi ka tsətsahum ka Mbəlom hərwi ada mâ vəlakum bay.

³ Kwa tadə ka dūwulumay me a Mbəlom hərwi ada mâ vəlakum, ma vəlakumeye bay hərwi ka dūwulumay me ta tsəved lele aye bay, ka tsətsahum wu neheye ka gum faya dərə aye.

⁴ Nəkurom ka tərūm andza ŋgwas neheye faya ta giye madama aye. Sərūm ha, tadə ndoweye ka wudə wu i mändzibəra na, neŋgeye ndo mənə dərə i Mbəlom. Ndo nakə a say məpay bəzay a wu i mändzibəra aye na, ka təra ndo mənə dərə i Mbəlom.

⁵ Nəkurom ka dzalum wu nakə tə watsa a Derewel i Mbəlom aye na, ka təra wu kəriye daw? A gwad: «Məsəfəre nakə Mbəlom a pa a bo kway aye na, sələk eye.»

⁶ Sa na, ma vələkweye ŋgama nakə a ze wu tebiye aye. Andza nakə tə watsa a Derewel i Mbəlom aye na, «Mbəlom ma kərahiye ndo neheye ta dəslyay ha

gər a bo aye, ane tuk na, ma vəliye ɲgama a ndo neheye tə həna ha gər aye.* »

⁷ Hərwi niye, rəhumay gər a Mbəlom. Səmumay naha a Fakalaw, ma hwayakumeye.

⁸ Həndzədum ka təv i Mbəlom, ma həndzədiye tə nəkurom dərmak. Nəkurom neheye faya ka gumeye mezeleme aye, barum na həlay kurom. Nəkurom neheye mədzal gər sulo sulo aye, zlum na mezeleme abəra mə dərev.

⁹ Ndzum tsokodokkwa hərwi mezeleme kurom hay, ada tuwum. Kâ ɲgwasum düh bay, tuwum. Dərev kurom mâ ɲgwasa sa bay, ane tuk ndzum tsokodokkwa.

¹⁰ Hənum ha gər kurom kame i Mbəlom hərwi ada mâ səkah kurom ha.

Kâ gum sariya ka ndo bay

¹¹ Malamar ga hay, kâ tsikum wu nakə lele bay aye ka ndo hay bay. Ndo faya ma tsikiye wu nakə lele bay ka ndo aye ada faya ma giye faya sariya aye na, a tsik wu nakə lele bay ka bazlam mapala eye ada faya ma giye faya sariya dərmak. Azlakwa tadə faya ka giye sariya ka bazlam mapala eye na, faya ka rəhay ha gər, faya ka giye faya sariya dəkdek tsa.

¹² Maa vəl bazlam mapala eye a ndo hay na, Mbəlom nəte ɲgweɲ. Ndo məge sariya na, neɲgeye nəte ɲgweɲ. Maa sla mətəme tay ha ndo hay na, neɲgeye nəte. Maa sla mədze tay ha na, neɲgeye nəte ɲgweɲ. A nəkar, ka dzala nəkar na, way nakə ka gateye sariya a ndo hay aye.

Kâ dəslumay gər a bo bay

---

* 4:6 Dzeke hay 3.34.

¹³ Pumay zləm a wu nakə na tsikiye, nəkurom neheye faya ka gwadumeye: «Bəgom kəgəbay tədə na, nəmaa diye a wuzlah gay, nəmaa ndziye mə dəma məve nəte hərwi məhute suloy hal-adzay.»

¹⁴ Ane tuk na, nəkurom na, ka sərūm wu nakə ma giye bo tədə aye bay. Məsəfəre kurom na, andza makukulek nakə məndze tsekweŋ ka ŋgateye, tsa na, ma dziye sa aye.

¹⁵ Ka gwadumeye dūh na: «Tadə kə yay a gər a Mbəlom na, nəmaa ndziye tə dəre, nəmaa giye wu nakay kəgəbay wu taday.»

¹⁶ Ane tuk na, faya ka ŋgalakumeye, ka ŋgalakumeye tə bazlam kurom neheye faya ka tsikumeye aye. Məge andza niye lele bay.

¹⁷ Andza niye sərūm ha na, ndoweye a sər məge ŋgwalak ada kə ge na bay na, kə ge mənese.

5

Nəkurom ndo i zlele hay, gum metsehe

¹ Gum metsehe nəkurom ndo i zlele hay, tuwum bo kurom ta magala hərwi dəretsətseh neheye faya ta həbiye kurom aye.

² Zlele kurom hay ta ze, peteked kurom hay bəbay mətul hay ta nda.

³ Gura kurom hay ta suloy kurom na, reŋgez kə nas tay ha, reŋgez ma makumeye ha mənese hərwi nəkurom həzay eye. Bo kurom ma ta nasiye dərmak, andza ta fəkiye ta ako. Ka hayumay gər a zlele a həlay nakay anan məndzibəra mazlambar ma ndəviye aye.

⁴ Ka vumatay gər a ndo neheye tə ge məsler ma guvah kurom aye, ka vəlumatay wu i merəbe tay bay. Tsənum kəkay nakə faya ta tuweye naha bo a Mbəlom hərwi ada mâ dzəna tay ha aye. Ndoweje neheye tə gakum məsler aye na faya ta tuwiye ada Bəy Maduweŋ Mbəlom Gədan eye faya ma tsəniye.

⁵ Ka ndayum bəra tə zlele kurom ka məndzibəra, ka pumay bəzay na, wu neheye tə yakum a gər aye. Ka ndawum wu mənday haladzay, ka gəlawum tetəp tetəp andza sla nakə ta kədiye.

⁶ Ka gəsüm tay ha ndo neheye ta gakum wuray bay aye a sariya, ka kədum tay ha. Nəteye na, ta ge fakuma gədan bay.

Zlum ŋgatay ada duwulum me

⁷ Malamar ga hay, zlum ŋgatay hus a həlay nakə Bəy Maduweŋ ma maweje fakwaya aye. Zəbum ka ndo məfəte hay təday. Ndo məfəte na, ma həbiye wu i guvah ŋgay hay ta məzle ŋgatay. Ma həbiye na, ka madazlay i makurre i yam məpe hus ka maduk i duk i yam nakə tsiy ma piye sa bay aye.

⁸ Nəkurom dərmak, zlum ŋgatay. Ndzum bəŋbəŋ hərwi pat i məmaw i Bəy Maduweŋ kway mazlambar faya ma ndisleweje.

⁹ Malamar ga hay, kâ guŋguzum wuray a bo bay hərwi ada Mbəlom mâ gəs kurom a sariya bay. Tsənum, ndo nakə ma giye sariya aye mazlambar faya ma ndisleweje, neŋgeye malətsa eye ka həlay maged.

¹⁰ Malamar ga hay, dzalum ka ndo mədə ha bazlam i Mbəlom neheje ahəl niye tə tsik me ta məzele i Mbəlom aye. Ta sa dəretsətseh ada ta

zla ŋgatay. Nəkurom dərmaḱ, zlum ŋgatay andza nəteye.

¹¹ Zəbum, ndo neheye Mbəlom a pa fataya ŋgama hərwi nakə tə səmay naha a dəretsətseh aye. Ka tsənum labara i Zob nakə a səmay naha a wu hay ahəl nakə dəretsətseh a ndzay a gər aye.* Ma dəba eye na, ka sərum ha wu nakə Mbəlom a vəlay aye.† Ta dedek Mbəlom na, a sakay naha a ndo hay, ma gateye ŋgwalak.

¹² Malamar ga hay, bazlam bagwar eye anaŋ: Mə wu hay tebiye na, kâ mbaḍum bay. Kâ mbaḍum ta magərmbəlom bay, kâ mbaḍum ta dala bay, kâ mbaḍum tə wu mekeleŋ eye bay. Lele na, ayaw kurom mâ ndza ayaw. A'ay kurom mâ ndza a'ay. Tsikum andza niye hərwi ada Mbəlom mâ gəs kurom a sariya bay.

¹³ Tadə ndo andaya mə walaŋ kurom faya ma siye dəretsətseh na, mâ đuwulay me a Mbəlom. Tadə ndo andaya mə walaŋ kurom dərev ŋgay faya ma ŋgwasiye na, mâ gay naha dəmes a Mbəlom, mâ zambaday.

¹⁴ Tadə ndo andaya dəvats eye mə walaŋ kurom na, mâ zalatay a maḍugula i ndo məpe mədzal gər ka Yesu hay hərwi ada tâ faḍa faya mal ta məzele i Bəy Maduweŋ Yesu ada tâ đuwulay me a Mbəlom hərwi ŋgay.

¹⁵ Tadə ka đuwulay me a Mbəlom ada kə dzala ha Mbəlom kə tsəne maḍuwule me ŋgay na, ma dzəniye na. Bəy Maduweŋ ma mbəliye ha. Tadə kə ge mezeleme na, Mbəlom ma pəsay ha dərmaḱ.

---

* 5:11 Zob 1.1-2.10. † 5:11 Zob 42.10-17.

¹⁶ Hərwi wu nakay, neŋ faya na gwadumeye, d̄um ha a bo mezeleme kurom hay mə walaŋ kurom nəte nəte, ada d̄uwulumay me a Mbəlom hərwi ndo siye hay dərmaŋ hərwi ada Mbəlom mâ təma kurom ha. Mad̄uwule me i ndo nakə tsədaŋŋa kame i Mbəlom aye na, gədaŋ eye haladzay.

¹⁷ Dzalum ka Eliya nakə ahəl niye aye. Neŋgeye na, ndo andza nəkway. Ka d̄uwulay me a Mbəlom tə d̄ərev ŋgay peteh hərwi ada yam mâ pa bay.‡ Yam kə pa ka dala niye bay məve mahkar ta kiye məkwa.

¹⁸ Ma dəba eye na, a d̄uwulay me a Mbəlom hərwi ada yam mâ pa sa. Mbəlom a paw yam ada wu hay ta ndzohwaw dərmaŋ.§

¹⁹ Malamar ga hay, tadə ndoweye mə walaŋ kurom kə dze abəra ka tsəved i Mbəlom, tsa na, ndo ki ye kə ma ahaya ka tsəved na,

²⁰ sərūm ha ndoweye nakə ka dzəna ndo i mezeleme hərwi ada mâ gər ha mezeleme aye na, ma təmiye ha ndo i mezeleme niye abəra ma mədahaŋ. Kwa tadə mezeleme ŋgay haladzay bəbay na, Mbəlom ma pəsay ha.

---

‡ 5:17 Zəba mə 1 Bəy hay 17.1.
41-46.

§ 5:18 Zəba mə 1 Bəy hay 18.1,

Dzam Wedeye New Testament in Merey

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Merey

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Merey

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

024cb559-a7ea-5bd1-9dc9-f33abc74bfec